

## Bjørn, løve og sjølik – imponerende visualiserings- teknikker

*Michael 2007;4:606–7.*

Ved medlemsmøtet i Domus & Medicus i Oslo 17. oktober 2007 hadde Det norske medicinske Selskab besøk av utenlandske gjester, nemlig professor Michael Thali fra Zentrum für Forensische Bildgebung & Virtopsy ved Universität Bern og överläkare Anders Persson vid Radiologisk Avdelning, Hälsinglands Sjukhus och föreståndare för Centrum för medicinsk bildvetenskap och visualisering (CMIV), Linköpings universitetssjukhus.

Professor Thali hadde satt som tema for sitt foredrag *Virtual autopsy – New imaging possibilities in forensic medicine*. I og for seg vel innarbeidede teknikker blir brukt side om side på en måte som innenfor rettsmedisinen åpner nye muligheter. Ekstern scanning med basis i fotografering med faste koordinatpunkter, computertomografi og eventuelt magnettomografi og angiografi blir kombinert til et datasett som gjør det mulig å rekonstruere menneskekroppen lag for lag, snitt for snitt på skjermen. Detaljeringsgraden kan bli langt bedre enn ved klassisk obduksjonsteknikk, men den bildetekniske metoden må regnes som et supplement når f. eks. en rettsmedisinsk erklæring skal legges fram i retten. Det ble vist en rekke frapperende eksempler på hva som kan oppnås ved virtopsy-teknikken. Blant annet er det mulig å få viktige informasjoner som ellers går tapt ved lik som er i sterk grad av oppløsning, som ved drukningsulykker.

Ved et åsted eller et ulykkessted kan også selve *stedet* scannes inn i datasettet med et dertil egnet kamera, slik at man kan få bedre innsikt i hvordan forløpet av hendelsen har vært.

Overlege Persson fulgte opp med svenske erfaringer: *Virtopsy from a radiologist's viewpoint*. Det bygges etter hvert opp stadig flere slike visualiseringscentre, der blant annet kravene blir omfattende til utvikling av software og lagringsteknikker for de meget store datamengdene som genereres ved hver enkelt undersøkelse.



*Anders Persson og Michael Thali. (Foto: Ø. Larsen)*

Ved Linköpings universitet benyttes også visualiseringsteknikken i studentundervisningen i anatomi. Med spesialbriller kan studentene se bilder som er projisert tredimensjonalt.

Overlege Persson hadde også brukt virtopsy-teknikken på ulike dyr. Et bilde viste en bjørn som var så stor at den nesten fylte åpningen i CT-maskinen, likeledes en løve. Som en kuriositet: Virtopsy-bildene av en ulv kunne gi mer eksakt kunnskap om hvor man skal sikte dersom man blir angrepet av en gråbein når man er på elgjakt.

Det var 26 tilhørere på møtet, som var et samarbeidsprosjekt mellom Selskabet og Norsk radiologisk forening, Norsk rettsmedisinsk forening og Den norske patologforening.

*Øivind Larsen*